

Parvovirusinė infekcija

SVEIKAS SAULĖS MIESTAS

Parvovirusas yra vienas mažiausių žinomų DNR genomų turinčių virusų, kurie gali užkrėsti žinduolių ląsteles. Tai užkrečiama virusinė liga, būdinga vaikams ir sukianti specifinį bėrimą ant veido. Šia infekcija dažniausiai persergama vaikystėje, o daugelis suaugusiųjų jau turi IgG antikūnus prieš parvovirusą B19.

Simptomai

Parvovirusas plinta oro-lašelinio būdu, taip pat gali būti perduodamas perpilant kraują, transpalntuojant kaulų čiulpus, gali pereiti vaisiui iš motinos per placentą. Nuo pirmos ligos dienos atsiranda būdingų veido bėrimų: iš pradžių parausta skruostai „pliaukštėjimo per skruostą sindromas“.

Vėliau atsiranda makulopapulinių bėrimų, kuriems susiliejus veide susidaro peteliškę primenanti figura. Išberiamos galūnės ir lėmuo.

Blykšdami kojų bėrimai (blykšta nuo dėmės centro) primena tinklelį. Bėrimai laikosi įvairiai: nuo 2 dienų iki 2 savaičių. Kartais išnykę bėrimai vėl atsiranda tose pačiose vietose. Bėrimo metu gali pasireikšti kvėpavimo takų uždegimo ir konjunktyvito požymiai, sąnarių (plaštakų, riešų, pėdų) skausmai ir patinimai, dažniau suaugusiesiems.

Diagnostika

Dažniausiai parvovirusinė infekcija yra diagnozuojama pagal tipiškus specifinius ligos simptomus ir eigą. Kai kuriais atvejais diagnozę tenka patvirtinti tyrimais. To gali reikėti, jeigu liga pasireiškia retomis netipiškomis formomis: sąnarių pažeidimu ar aplastine krize. Tuomet atliekami tokie tyrimai: kraujo serume ieškoma specifinių antikūnų prieš parvovirusą B19, arba atliekama polimerazės grandininė reakcija, tikintis, jog kraujyje bus rastas pats virusas.

Sukėlėjas – B19 parvovirusas, kuris buvo atrastas tiriant donorų kraują 19-ame mėginių maišelyje (1975 m.). Virusas yra 22 nm dydžio, kubinės simetrijos, turi DNR. Virusai replikuojasi imlių ląstelių branduolyje.

Parvovirusas pavojingas asmenims, kuriems yra imuniniai ir hematologiniai sutrikimai, dėl parvoviruso B19 jiems gali atsirasti sunki anemija. Taip pat virusas pavojingas nėščioms moterims, nes sukelia vaisiaus pažeidimus, vaisiaus vandenligę,

netgi persileidimus. Parvovirus B19 infekcija dažniau būna sergant tam tikromis ligomis (reumatoidiniu artritu, raudonąja vilklige, esant lėtinio nuovargio sindromui, kardiopatijai). Kaip virusas veikia šių ligų patogenezėje iki šiol nėra žinoma. Šiame straipsnyje apibendrinami naujausi mokslinės literatūros duomenys apie parvoviruso B19 struktūrą, epidemiologiją, organizmo imuninį atsaką bei infekcijos nustatymo metodus.

Profilaktika

Priemonės nuo epidemijos židinyje netaikomos. Specifinės profilaktikos nėra, taikomas simptominis gydymas. Patartina vaisingo amžiaus moterims, dirbančioms su mažais vaikais (pradinių klasių mokytojoms, lopšelių-darželių mokytojoms), nebendrauti su vaikais, sergančiais bėrimais pasireiškiančiomis ligomis. Jei kontakto išvengti negalima, reikia dėvėti kaukes, kruopščiai plauti rankas.

Vakcinės nuo parvovirusinės infekcijos nėra. Tačiau kartą persirgęs šia liga, žmogus tampa jai atsparus visam gyvenimui. Higienos taisyklių laikymasis ir reguliarus rankų plovimas šiek tiek stabdo šios infekcijos plitimą.

Imuninis atsakas

Imuninė sistema paprastai greitai ir efektyviai susidoroja su parvoviruso B19 infekcija, nes virusas yra labai imunogeniškas. Buvo manoma, kad virusas veikia „smūgiuok ir bėk“ principu, nes patekęs į organizmą virusas greitai pasidaugina ir sukelia viremiją, tačiau taip pat greitai sunaikinamas imuninės sistemos. Nustačius, kad po infekcijos virusas persistuoja žmogaus organizmo ląstelėse, dabar šis infekcijos tipas įvardijamas „smūgiuok ir pasilik“ veikimu. Virusas lizuoja infekuotas ląsteles ir patenka į tarpląstelinę ertmę ir kraują. Prieš parvovirusą susidarę antikūnai nuo pakartotinės infekcijos organizmą apsaugo visą gyvenimą (jeigu nepažeidžiama imuninė sistema). Bet kokiu atveju, tiek humoralinis, tiek ląstelinis imunitetas svarbūs efektyviam parvoviruso B19 infekcijos nuslopimui.

Epidemiologija

Virusas paplitęs visame pasaulyje. Besivystančiose šalyse viruso infekcija dažnesnė, nei išsivysčiusiose šalyse. Vidutinio klimato juostose B19 dažniau infekuoja vaikus nei suaugusius. Infekcijos yra sezoninės, būdingos žiemos pabaigoje, pavasario pradžioje. Epidemijos kartojasi kas 3-4 metus. Dažniausiai parvovirusinę infekciją žmogus persergera vieną kartą, retais atvejais, dažniausiai sutrikus imunitetui parvovirusas infekuoja daugiau kartų.

